

Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου
Cyprus Centre of the International Theatre Institute

38, Regaena str., 1010 Nicosia, Cyprus | T + 357 2267 4920, F + 357 2268 0822
www.ccoiti.com ccoiti@cytanet.com.cy

Μήνυμα για τη Διεθνή Ημέρα Χορού 2018 – Αραβικές Χώρες

Georgette Gebara

Λίβανος

2018 - The Year of ITI

Anniversary

International Theatre Institute

Μήνυμα για τη Διεθνή Ημέρα Χορού 2018 – Αραβικές Χώρες

Georgette Gebara, Λίβανος

Χορεύτρια, χορογράφος, χοροδιδάσκαλος, ιδρύτρια της «École Libanaise de Ballet»

ΑΝΑΤΟΛΗ, ΔΥΣΗ: Χορευτικός Διάλογος

Αμμάν. Κυριακή, 26 Αυγούστου 1979. Ο βασιλιάς Χουσεΐν και η γεννημένη στην Αμερική Βασίλισσα Νουρ εισέρχονται στο βασιλικό θεωρείο του Ανακτόρου Πολιτισμού. Πανηγυρική υποδοχή. Ιορδανικός ύμνος, αμερικανικός ύμνος.

Σιωπή.

Η αυλαία ανοίγει, για να αποκαλύψει ένα άλλης φύσεως βασιλικό πρόσωπο: μια μικροσκοπική γυναίκα που στέκεται πολύ ψηλή στο στολισμένο φόρεμα και τα μακριά μαύρα γάντια της, ένας αρχαιοπρεπής θρόνος δίπλα της. Υποκλίνεται, κάθεται απαλά στο θρόνο.

ΜΑΡΘΑ ΓΡΑΧΑΜ

Σχεδόν ψιθυριστά, μιλάει για την ομάδα της, τα μπαλέτα της. Όταν έρχεται στο θέμα του σώματος, ο βασιλιάς μπροστά της, ένας καλός αθλητής, ακούει με θέρμη και κατανόηση. Τα λόγια της με οδηγούν στις δικές μου πεπειθήσεις: για μένα, το σώμα μας είναι ναός. Σε αυτό αρχίζει η ζωή· σε αυτό είναι η ψυχή· σε αυτό η καρδιά, εκείνος ο μυσ που αντλεί αγάπη· ο εγκέφαλός του είναι η δύναμη της σκέψης· το καλό και το κακό παλεύουν μέσα στα βάθη του. Το σώμα φέρνει την κίνηση, την ουσία της ζωής, στην πιο εξέχουσα μορφή έκφρασης: ΧΟΡΟΣ.

Η προσοχή μου επιστρέφει στη Μάρθα. Σαν να είχε ζήσει όλη της τη ζωή στο δικό μας μέρος του κόσμου, μιλάει για τις άμμους που έρχονται και παρέρχονται, καλύπτοντας τα ίχνη των εισβολέων. «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΗΣ ΠΡΟΣΤΑΖΕΙ ΠΟΙΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ», δηλώνει.

Ω ναι Μάρθα! Ήμασταν εδώ για ίσως περισσότερο από ό,τι θυμάται η ανθρωπότητα. Οι άμμοι των ερήμων μας, τα κύματα των θαλασσών μας έχουν δώσει στις γυναίκες μας την όλο χάρη και σαγηνευτική κίνηση των γοφών που έχει ταξιδέψει στα πιο απομακρυσμένα σύνορα της Ισπανίας. Λέγεται ότι ένας ποιητής μια φορά αναφώνησε: “Fa la haramouna Allah menkom” - «Είθε ο Θεός να μην αφήσει να σας στερηθούμε», η οποία φράση, αφού έπεσαν οι λαρυγγικές δυσκολίες του “h” έγινε “falamenko”, για να καταλήξει σε «φλαμένκο». Πρόκειται για αληθινή ιστορία; Δεν έχει σημασία, μπορεί απλά να είναι ένα όμορφο ψέμα! Και δεν είναι η ποίηση και ο χορός δύο υπέροχα ψέματα; Ψέματα όμως, που αντανakλούν το ΒΑΘΟΣ του ανθρώπινου συναισθήματος.

Ενώ η έρημος και η θάλασσα μας έδωσαν κυματιστές κινήσεις, τα ψηλά βουνά και η εξέγερση ενάντια στους εισβολείς, γέννησε το έντονο αρσενικό κτύπημα των ποδιών και άλματα σε ρυθμούς άγριους σαν θύελλες. Συνοδεύονται από χορό με σπαθιά και έφιππη χορογραφία. Κάθε περιοχή σε αυτόν τον τεράστιο αραβικό κόσμο όρισε το δικό της στυλ και χρώματα.

Η πρώτη έκφραση του χορού, ωστόσο, ήταν η προσευχή και οι «τρεις θρησκείες του Βιβλίου», όπως

τις αποκαλούμε, γεννήθηκαν στις ακτές μας. Οι κινήσεις και χειρονομίες της προσευχής, συνεπώς, θεωρούνται μια μορφή πνευματικού χορού. Η προέλευσή τους μπορεί να ταξιδέψει πίσω μακρύτερα από ό,τι μπορούμε να ανιχνεύσουμε, αλλά είναι σίγουρα οι πιο αγνές, παλαιότερες και πιο μυστηριώδεις εκφράσεις του ανθρώπινου σώματος.

Οφείλουμε να ρίξουμε μια μικρή ματιά εδώ στους φαραωνικούς χορούς, για να μπορέσει να κατανοήσει κανείς την ηλικία του χορού στην περιοχή μας. Ήταν ΖΩΓΡΑΦΙΣΜΕΝΟΙ σε γωνιακό στυλ, αλλά σίγουρα οι ίδιες οι πραγματικές κινήσεις πρέπει να ήταν τόσο ομαλές και καταπληκτικές όσο και τα νερά του Νείλου.

Με την έλευση της σύγχρονης εποχής και την άφιξη ξένων κατοίκων άνοιξαν στούντιο κλασικού μπαλέτου και σύγχρονου χορού και η πρακτική του χορού πέρασε σε πιο εξειδικευμένα επίπεδα. Από απλούς αγροτικούς εορτασμούς ή περιστασιακές εξελιγμένες αστικές κοινωνικές ψυχαγωγίες, ανελίχθηκε σε επαγγελματισμό και εισήλθε στο θέατρο.

Όμως, πίσω στην Ιορδανία. Αφηφώντας τον πόλεμο που εξακολουθούσε να μαινεται στο Λίβανο, διακινδύνευσα πείθοντας 10 μαθητές να ταξιδεύσουν μαζί μου στο Αμμάν για να δουν την ομάδα Χορού "Martha Graham Company", αλλά πιο συγκεκριμένα για το προνόμιο να παρακολουθήσουν ένα master-class. Ο χορευτής της ομάδας, Peter Sparling διεξήγαγε το σεμινάριο με ενθουσιασμό και η εμπειρία ήταν μεγάλη. Χειροκροτήματα, μεγάλα χαμόγελα, εγκάρδιες αγκαλιές και, φυσικά, ως επικεφαλής της ομάδας, είπα λίγα λόγια για να ευχαριστήσω τον Peter. Μας κοίταξε με απόλυτη έκπληξη. «ΕΣΕΙΣ ευχαριστείτε ΕΜΕΝΑ; Εγώ πρέπει να ευχαριστήσω ΕΣΑΣ. Ήρθαμε εδώ, εγώ από τις ΗΠΑ, εσείς από το Λίβανο, από την Ιορδανία και αλλού. Καθίσαμε στο πάτωμα και ξαφνικά όλοι αρχίσαμε να μιλάμε την ίδια γλώσσα».

Πράγματι, είτε καθόμαστε στο πάτωμα, είτε κρεμόμαστε σε μια μπάρα, είτε πετάμε στον αέρα, είτε κτυπάμε τις μπότες μας στην κορυφή κάποιου βουνού, είτε κουνάμε λάγνα τους γοφούς μας κάτω από μια σκηνή ή σε ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης, η γλώσσα μας, μας ενώνει! Γιατί ο χορός δεν είναι μόνο μια έκφραση των συναισθημάτων, μια γιορτή, ή απλά διασκέδαση. Ο ΧΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΗΛΩΣΗ. Μια δήλωση που λέει πιο εύγλωττα από οποιαδήποτε ομιλούμενη γλώσσα, ότι είμαστε ΕΝΑ.

Μετάφραση από την αγγλική: Δώρα Νικολάου

Βιογραφικό Σημείωμα – Georgette Gebara, Λίβανος

Η Georgette Gebara είναι μία παγκοσμίου φήμης χορεύτρια, χορογράφος, συγγραφέας, εκφωνήτρια και εκπαιδευτικός από το Λίβανο. Ως φοιτήτρια, έδειξε από νωρίς χορεύοντας ότι ήταν πολλά υποσχόμενη και ανέλαβε κορυφαία ρόλους σε πολλά κλασικά μπαλέτα. Χρησιμοποίησε την εμπειρία της στην εκπαίδευση για να δημιουργήσει την "École Libanaise de Ballet", μια σχολή χορού επικεντρωμένη στο μπαλέτο, στη Βηρυτό, το 1964.

Συνεχίζοντας στον εκπαιδευτικό τομέα, έχει δουλέψει ως καθηγήτρια χορού στο Εθνικό Ινστιτούτο Καλών Τεχνών (Τμήμα Δραματικών Τεχνών) του Πανεπιστημίου του Λιβάνου (1966-1984) και έχει δώσει διαλέξεις σε όλο τον κόσμο. Συνέχισε να προσπαθεί να φτάσει τις μάζες και να μεταφέρει τα εκπαιδευτικά ερεθίσματά της, δίνοντας μισάωρες ραδιοφωνικές διαλέξεις στο Λίβανο.

Ως χορογράφος, η Georgette έχει εργαστεί για θεατρικές παραστάσεις, μιούζικαλ, τηλεόραση και κινηματογράφο σε αραβικές, αμερικανικές, γαλλικές και Αρμενικές παραγωγές. Για την τηλεόραση, χορογράφησε και χόρεψε σε ειδικό πρόγραμμα απαγγελίας Αραβικών Ποιημάτων για την Ιορδανική τηλεόραση, το οποίο ήταν το πρώτο πρόγραμμα του είδους του, όταν μεταδόθηκε το 1978. Συνέχισε με περαιτέρω τηλεοπτική δουλειά ως μέλος της κριτικής επιτροπής για το “Studio Al Fan”, στο τηλεοπτικό πρόγραμμα “Number One” για την ανακάλυψη νέων ταλέντων στη μουσική, το τραγούδι και το χορό, στο Λίβανο, από το 1974 έως το 1992.

Όλα αυτά βοήθησαν στην εδραίωση της Georgette Gebara ως γνωστό όνομα στον κόσμο του χορού. Θεωρείται ως πρωτοπόρος για το χορό στην αραβική περιοχή και είναι ένας βασικός λόγος για τη διαρκή δημοτικότητα αυτής της μορφής τέχνης σε αυτό το μέρος του κόσμου. Παραδείγματα της επιθυμίας της να αυξήσει τη δημοτικότητα του χορού στον αραβικό κόσμο, υπάρχουν αμέτρητα. Για παράδειγμα, ίδρυσε και ανέλαβε τις χορογραφίες για το “Soirees de Ballets”, την πρώτη επαγγελματική χορευτική ομάδα που εδρεύει στο Λίβανο, το 1966. Μόλις δύο χρόνια αργότερα, η επιθυμία της να διαδώσει την επινοητική της προσέγγιση σε όλη την Αραβική Περιφέρεια πραγματοποιήθηκε, όταν έγινε ιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Κέντρου Παραδοσιακής Μουσικής και Χορού, με έδρα την Καρχηδόνα (Τυνησία), το 1968. Είναι επίσης συν-ιδρύτρια του Συνδικάτου Επαγγελματιών Καλλιτεχνών του Λιβάνου, το οποίο ιδρύθηκε το 1993.

Πιο πρόσφατα έχει στρέψει την προσοχή της στη γραφή και στην αρθρογραφία για τον τομέα του χορού. Έχει συγγράψει άρθρα για το Λιβανέζικο Θέατρο, για γερμανικές και ιαπωνικές εκδόσεις και ονομάστηκε δύο φορές «Κριτικός Χορού της Χρονιάς» από την εφημερίδα “Daily Star”. Τον Νοέμβριο του 2017 δημοσίευσε το πρώτο της βιβλίο με τίτλο *Entre Deux Pas*.

Με την πάροδο των χρόνων υπήρξε θερμή υποστηρικτής και αφοσιωμένη στο Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου (ΔΙΘ), επιδιώκοντας να το αξιοποιήσει ως πλατφόρμα για την ενίσχυση του προφίλ του λιβανέζικου και παναραβικού χορού σε όλο τον κόσμο. Από το 1980 έως το 2008 υπηρέτησε ως βασικό μέλος και αργότερα ως αντιπρόεδρος του Λιβανέζικου Κέντρου του ΔΙΘ. Κατά το διάστημα αυτό, εργάστηκε επίσης ως γραμματέας της Διεθνούς Επιτροπής Χορού του ΔΙΘ, από το 1996 έως το 2008, και υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού από το 1997 μέχρι το 2008. Το 2011, η συμβολή και προσφορά της στο ΔΙΘ, καθώς και στον ευρύτερο κόσμο των παραστατικών τεχνών, αναγνωρίστηκαν, με την αναγόρευσή της σε επίτιμο μέλος του ΔΙΘ.

Μετάφραση από την αγγλική: Δώρα Νικολάου